

KONKURENCES PADOME

Blaumaņa ielā 5a, Rīgā, LV-1011 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: council@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 24

(Prot. Nr. 30, 3. §)

2009. gada 16. jūlijā

Par tirgus dalībnieku apvienošanas

Lieta Nr. 1385/09/05/10

Par SIA „Latvija Statoil” un SIA „Amberway” apvienošanas

Konkurences padome 03.07.2009. saņēma ziņojumu par SIA „Latvija Statoil” un SIA „Amberway” apvienošanas (turpmāk – Ziņojums).

Iepazīstoties ar Ziņojumā sniegto informāciju, Konkurences padome secināja, ka Ziņojums atbilst Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumos Nr.800 „Kārtība, kādā iesniedz un izskata pilno un saīsināto ziņojumu par tirgus dalībnieku apvienošanas” (turpmāk – Noteikumi) noteiktajām prasībām, un tādējādi par Ziņojuma saņemšanas dienu ir uzskatāms 2009.gada 3.jūlijs.

SIA „Latvija Statoil” (turpmāk – Statoil) ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ. Nr.40003064094, juridiskā adrese: Dunties iela 6, Rīga.

SIA „Amberway” (turpmāk – Amberway) ir reģistrēta Latvijas Republikas Komercreģistrā ar reģ. Nr.44103035596, juridiskā adrese: Cēsu rajons, Veselavas pagasta, „Saulrīti”.

Izvērtējot Ziņojumā ietverto un Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju, Konkurences padome

konstatēja:

1. Apvienošanās dalībnieki

Statoil dalībnieks ir Norvēģijas uzņēmums „StatoilHydro ASA”, kuram pieder 100% komercsabiedrības daļas un tās darbības veidi ir degvielas un eļļas produktu mazumtirdzniecība, naftas produktu vairumtirdzniecība un cita darbība saskaņā ar statūtiem. Statoil realizē izšķirošu ietekmi meitas uzņēmumā SIA „Magni”. Statoil ir spēkā esoša Valsts ieņēmuma dienesta (turpmāk – VID) izsniegta speciālā atļauja (licence) Nr.BM 0000000202 naftas produktu

mazumtirdzniecībai.

Amberway dalībnieks ir privātpersona un tās darbības veidi ir automobiļu degvielas vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība un cita statūtos paredzētā darbība. Amberway ir spēkā esoša VID izsniegta speciālā atļauja (licence) Nr.BM 00000000232 naftas produktu mazumtirdzniecībai. Amberway vienīgais dalībnieks ir arī vienīgais dalībnieks SIA „Vidzemes nafta”, kas arī nodarbojas ar naftas produktu mazumtirdzniecību (VID speciālā atļauja (licence) Nr.BM 00000000079).

2. Apvienošanās veids

Statoil un Amberway 01.07.2009. noslēgtais priekšlīgums paredz, ka Statoil pērk no Amberway nekustamo īpašumu Cēsu rajonā, Veselavas pagastā, „Saulrītos”, kas sastāv no zemesgabala un degvielas uzpildes stacijas (turpmāk – DUS „Saulrīti”). (*). Pašreiz minētā DUS darbojas ar Statoil preču zīmi, pamatojoties uz (*) noslēgto franšīzes līgumu. Pēc darījuma pabeigšanas paredzēta DUS tālāka darbība benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecībā.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata par pamatotu paziņoto apvienošanos izvērtēt atbilstoši Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktā noteiktajam apvienošanās veidam –viens tirgus dalībnieks iegūst cita tirgus dalībnieka aktīvus.

3. Ziņojuma iesniegšanas pienākums

Konkurences likuma 15.panta otrajā daļā noteikts, ka tirgus dalībnieki, kuri nolēmuši apvienoties kādā no šā panta pirmajā daļā paredzētajiem veidiem, pirms apvienošanās iesniedz Konkurences padomei pilnu ziņojumu, ja apvienošanās dalībnieku kopējais apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā Latvijas teritorijā ir bijis ne mazāks par 25 miljoniem latu. Ziņojumu neiesniedz, ja viena no diviem apvienošanās dalībniekiem apgrozījums iepriekšējā finanšu gadā nepārsniedz 1,5 miljonus latu.

Saskaņā ar Noteikumu 12.punktu, ja apvienošanās notiek saskaņā ar Konkurences likuma 15.panta pirmās daļas 3.punktu, iegūstot cita tirgus dalībnieka aktīvus (daļu vai visus), apgrozījumu aprēķina, saskaitot ieguvēja neto apgrozījumu un neto apgrozījumu, kas iegūts no šo aktīvu izmantošanas saimnieciskajā darbībā.

DUS „Saulrīti” 2008.gada apgrozījums bija LVL (*). Savukārt Statoil 2008.gada neauditētais apgrozījums Latvijas teritorijā bija LVL (*). Ievērojot iepriekšminētās tiesību normas, secināms, ka izpildās apvienošanās paziņošanas kritērijs.

4. Konkrētais tirgus

Konkurences likuma 1.panta 5.punkts nosaka, ka konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības.

Ziņojumā definēts viens konkrētās preces tirgus – benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus. Ņemot vērā līdzšinējo praksi¹, Konkurences padome piekrīt šādai konkrētās preces tirgus definīcijai.

Konkurences likuma 1.panta 3.punkts nosaka, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām.

Statoil apvienošanās rezultātā iegūs īpašumā Amberway piederošo DUS, kas atrodas „Saulrītis”, Veselavas pagastā, Cēsu rajonā.

Ziņojumā apvienošanās dalībnieki ir noteikuši trīs konkrētos ģeogrāfiskos tirgus, kas tiks ietekmēti apvienošanās rezultātā – Latvijas teritorija, šoseja A2 posmā Sigulda-Veclaicene un Veselavas pagasts un tā tuvākā apkārtnē.

Konkurences padome šajā lietā uzskata par pamatotu noteikt šādus konkrētos ģeogrāfiskos tirgus.

DUS „Saulrīti” atrodas Veselavas pagastā, izvietots pie lielceļu krustojuma. Saskaņā ar Konkurences padomes praksi degvielas mazumtirdzniecības tirgus uz autoceļiem var tikt definēts kā atsevišķs konkrētais tirgus². DUS ir iekļaujama konkrētā ģeogrāfiskā teritorijā, ko veido autoceļš, ja tā atrodas tieši pie autoceļa vai ir labi saredzamas no tā.

Ņemot vērā, ka Veselavas pagasts ir mazāk blīvi apdzīvota administratīvā teritorija, tad DUS „Saulrīti” klientu loku veido arī tie autobraucēji, kas pārvietojas pa valsts nozīmes autoceļu A2 Rīga – Sigulda – Veclaicene vai reģionālās nozīmes autoceļu P30 Cēsis – Vecpiebalga – Madona. Līdz ar to Konkurences padome uzskata, ka pietiekami līdzīgi konkurences apstākļi pastāv tirgus dalībniekiem, kuru DUS izvietoti pie autoceļa A2 posmā Sigulda – Veclaicene un pie autoceļa P30 Cēsis – Vecpiebalga - Madona. Attiecīgi šo divu autoceļu posmi nodalāmi kā atsevišķi konkrētie ģeogrāfiskie tirgi.

Konkurences padome, ņemot vērā Konkurences padomes 20.06.2007. lēmumā Nr.71³ noteikto, kā arī, ka apvienošanās rezultātā Statoil savam tīklam pievieno vienu DUS, uzskata par pamatotu šajā lietā izdalīt trešo ģeogrāfisko tirgu Latvijas teritorija.

¹ Piem., Konkurences padomes 09.12.2002. lēmumus Nr. 50 „Par SIA „Latvija Statoil” un SIA „Shell Latvia, SIA” apvienošanas”, nav publicēts Latvijas Vēstnesī, pieejams www.kp.gov.lv, Konkurences padomes 21.11.2007. lēmums Nr. 157 „Par tirgus dalībnieku apvienošanas. Par SIA „East-West Transit” un MPVAS „Latvijas Nafta” apvienošanas”, Latvijas Vēstnesis 05.12.2007. Nr. 195 (3771).

² Piem., Konkurences padomes 02.12.2006. lēmums Nr. 138 „Par tirgus dalībnieku apvienošanas. Par SIA „Neste Latvija” 02.08.2006. ziņojumu par apvienošanas”, Latvijas Vēstnesis Nr. 208 (3576). Konkurences padomes 11.10.2006. lēmums Nr. 115 „Par tirgus dalībnieku apvienošanas. Par SIA „LUKoil Baltija R” 14.06.2006. ziņojumu par apvienošanas ar SIA „Linko Lat”, Latvijas Vēstnesis, 21.11.2006 Nr. 187 (3555)

³ Konkurences padomes 20.06.2007. lēmums Nr. 71 „Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas ģenerālklausulas un 1.punkta, 13.panta ģenerālklausulas un 4.punkta, un 18.panta iespējamo pārkāpumu SIA „Latvija Statoil” un SIA „Neste Latvija” un 13.panta ģenerālklausulas un 4.punkta iespējamo pārkāpumu SIA „Lukoil Baltija R” darbībās”, Latvijas Vēstnesis 04.07.2007. Nr. 106 (3682).

Tādējādi, ievērojot Konkurences likuma 1.panta 4.punktu, šajā lietā ir trīs konkrētie tirgi: benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus uz valsts nozīmes autoceļa A2 Rīga – Sigulda – Veclaicene posmā Sigulda – Veclaicene, benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus uz reģionālās nozīmes autoceļa P30 Cēsis – Vecpiebalga – Madona, benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgus Latvijā.

5. Apvienošanās ietekme

Izvērtējot apvienošanās ietekmi benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū, Konkurences padome ņēma vērā Ziņojumā norādīto informāciju un publiski pieejamo informāciju.

Benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū uz valsts nozīmes autoceļa A2 Rīga – Sigulda – Veclaicene posmā Sigulda – Veclaicene DUS „Saulrīti” konkurenti ir SIA „Voer”, SIA „Ramockas Dzirnavas”, SIA „Neste Latvija”, SIA „East-West Transit”, AS „Virši-A”, SIA „LUKoil Baltija R”, SIA „Sezams”, SIA „Magnēts S”, SIA „M.B.I. Ltd”. Viens Statoil DUS atrodas Siguldā, Vidzemes šosejā 12, kas ir 50 km attālumā no DUS „Saulrīti”.

Benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū uz reģionālā nozīmes autoceļa P30 Cēsis – Vecpiebalga - Madona DUS „Saulrīti” konkurenti ir SIA „East-West Transit”, AS „Virši-A”, SIA „Neste Latvija”, SIA „LUKoil Baltija R”, SIA „Nivals” u.c. Statoil gan Cēsīs (Piebalgas ielā 91, 20 km attālumā no DUS „Saulrīti”), gan Madonā (Cesvaines ielā 10, aptuveni 64 km attālumā no DUS „Saulrīti”) ir pa vienai DUS.

Izvērtējot apvienošanās ietekmi divos iepriekš norādītajos konkrētajos tirgos, secināms, ka apvienošanās rezultātā veidosies zināma koncentrācija, bet, ņemot vērā lielo attālumu starp Statoil DUS Siguldā, Cēsīs un Madonā, kā arī konkurentu skaitu, konkurences situācija netiks būtiski ietekmēta. Statoil DUS koncentrācija izpaudīsies, iegūstot īpašumā DUS, kurš līdz šim jau ir darbojies ar Statoil tirdzniecības zīmi, līdz ar to tirgus struktūra (DUS „Saulrīti” degvielas piegādes veic no (*), savukārt, no pieprasījuma puses jānorāda, ka DUS „Saulrīti”, darbojoties ar Statoil tirdzniecības zīmi, nodrošina Statoil klientiem paredzēto priekšrocību piedāvājumu (Statoil kartes)) konkrētajos tirgos apvienošanās rezultātā nemainīsies tādā veidā, kas konkrētajos tirgos var ietekmēt konkurenci atbilstoši Konkurences likuma 16.panta trešajā daļā noteiktajam.

Konkurences padome 20.06.2007. lēmumā Nr.71 noteica, ka Statoil kopā ar SIA „LUKoil Baltija R” un SIA „Neste Latvija” atrodas kolektīvā dominējošā stāvoklī Latvijas degvielas mazumtirdzniecības tirgū.

Konkurences padome šīs lietas ietvaros uzskata par pamatotu, izvērtējot apvienošanās ietekmi, ņemt vērā šī lēmuma 2.punktā noteikto, ka DUS „Saulrīti” jau darbojas ar Statoil tirdzniecības zīmi, kā arī iepriekš secināto, ka apvienošanās neizmainīs tirgus struktūru divos iepriekš norādītajos konkrētajos tirgos. Apvienošanās rezultātā, iegūstot vienu DUS, nebūs konstatējamās būtiskas izmaiņas benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū Latvijā.

Tādējādi Statoil un Amberway apvienošanās, pievienojot DUS „Saulrīti”, nemazinās konkurenci starp oligopola dalībniekiem un neradīs būtiskus konkurenci ierobežojošus apstākļus Latvijas mērogā pret citiem tirgus dalībniekiem.

Nemot vērā šīs lietas ietvaros konstatētos apstākļos, Konkurences padome secina, ka apvienošanās rezultātā būtiski nesamazināsies konkurence, kā arī neizveidosies vai nenostiprināsies dominējošais stāvoklis benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū uz valsts nozīmes autoceļa A2 posmā Sigulda – Veclaicene, benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū uz reģionālās nozīmes autoceļa P30 Cēsis – Vecpiebalga – Madona un benzīna un dīzeļdegvielas mazumtirdzniecības tirgū Latvijā. Līdz ar to Statoil un Amberway plānotais darījums atbilstoši Konkurences likuma 16.panta ceturtajai daļai ir atļaujama apvienošanās.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 5.punktu, 15.panta pirmās daļas 3.punktu un otro daļu, 16.panta pirmo un ceturto daļu, Konkurences padome

nolēma:

atļaut SIA „Latvija Statoil” un SIA „Amberway” apvienošanos, kas paredzēta, SIA „Latvija Statoil” iegūstot SIA „Amberway” piederošos aktīvus – degvielas uzpildes staciju Cēsu rajonā, Veselavas pagastā, „Saulrītos”.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no šī lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) - Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja v.i.

D.Rungēvica